

NB: De toelichting (huidige pagina) is geen onderdeel van het format (volgende pagina).

Toelichting

De uitkomsten van een rijksbreed experiment vormden aanleiding voor het toenmalige kabinet te besluiten dat voortaan bij de voorbereiding van wetgeving dient te worden bepaald of internetconsultatie meerwaarde heeft en een effectieve methode is om doelgroepen van een regeling te bereiken.¹

In de verzamelbrief regeldruk 2011-2015² trekt het huidige kabinet de lijn (dat bij de voorbereiding van wetgeving, en dan vooral bij die regelingen waarbij de methode het meest effectief is gebleken, dient te worden bepaald of internetconsultatie meerwaarde heeft en een effectieve methode is om doelgroepen van een regeling te bereiken) door en neemt nieuwe initiatieven om de overheid transparanter te maken. Of een internetconsultatie over een voorstel wordt uitgevoerd bepaalt een departement met inachtneming van het kabinetsbeleid. Uitgangspunt is dat voorstellen die significante verandering brengen in de rechten en plichten van burgers, bedrijven en instellingen of die grote gevolgen hebben voor de uitvoeringspraktijk via internet worden geconsulteerd, behoudens goede gronden om daarvan af te zien.

Met ingang van 1 januari 2014 worden internetconsultaties op grotere schaal toegepast en worden bij nieuwe internetconsultaties de antwoorden gepubliceerd op de verplichte vragen van het IAK.³ Publicatie van de 7 IAK vragen vindt plaats met behulp bijgaand format. Het ingevulde format moet, als extra document, naast bijvoorbeeld het conceptvoorstel en de toelichting, worden gepubliceerd op de website. Voor het invullen van de vragen kunnen passages uit de toelichting op het voorstel worden gebruikt. Deze informatie kan ook worden hergebruikt bij het indienen van voorstellen bij ambtelijke voorportalen.

Deze informatie kan ook worden hergebruikt bij het [indienen van het voorstel bij ambtelijke voorportalen](#). Bij internetconsultatie geldt het volgende:

- Er wordt gebruik gemaakt van het Word-format op de volgende pagina. Voor het invullen van de vragen kun je passages uit de toelichting op het voorstel gebruiken. Hieronder volgt ook per vraag de toelichting bij het invullen.
- Het ingevulde format moet worden geüpload bij het tabblad "Documenten". Daar worden ook de regeling en toelichting geüpload. De beantwoording van de vragen wordt voorlopig dus in een apart document zichtbaar op www.internetconsultatie.nl.
- Sla het ingevulde format op onder de bestandsnaam "Beantwoording vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)" zodat de publicatie herkenbaar wordt weergegeven.

Toelichting op de vragen

1. Wat is de aanleiding?

Beschrijf de aanleiding voor het maken van het voorstel (bv. het regeerakkoord, besluit van de bewindspersoon, EU-implementatie, toezegging aan de Tweede Kamer, verzoek uit de branche of onderzoeksrapport). Noem de vindplaats van de bron waaruit de aanleiding blijkt.

2. Wie zijn betrokken?

Geef aan welke groepen, organisaties, instanties, personen etc. geraakt worden door het voorstel, hoe deze betrokken zijn bij de totstandkoming van het voorstel (bijv. afstemming, consultatie, advisering) en waarom men betrokken is (bv. kennis van het probleem, betrokken bij uitvoering of handhaving, vertegenwoordiger doelgroep).

3. Wat is het probleem?

Beschrijf hier het probleem dat moet worden opgelost. Welke situatie wordt negatief gewaardeerd of is voor vatbaar voor verbetering?

¹ Kamerstukken II, 2010/11, 29515, nr. 330 ([Kabinetstandpunt IAK 14 april 2011](#))

² Kamerstukken II 2010/11, 29 515, nr. 333 ([Verzamelbrief regeldruk 19 september 2011](#))

³ Kamerstukken II 2012/13. 29 362, nr. 224/225 ([Brieven Modernisering van de overheid 12 september 2013](#) en [19 december 2013](#)).

4. Wat is het doel?

Beschrijf het beleidsdoel/de beleidsdoelen. Formuleer doelen waar mogelijk SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Geef aan welk publiek belang in het geding is en waarom ingrijpen door de rijksoverheid noodzakelijk is. Wat gebeurt er bij niets doen/ongewijzigd beleid (nuloptie)?

6. Wat is het beste instrument?

Geef aan met welk(e) beleidsinstrument(en) het beoogde doel kan worden gerealiseerd en waarom het gekozen instrument – alles afgewogen – de voorkeur geniet. Vermeld de in de afweging betrokken overwegingen omtrent effectiviteit, doelmatigheid, rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

7. Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Beschrijf hier de (neven)gevolgen van het voorstel voor burgers, bedrijven, overheid en milieu. Denk bij gevolgen voor burgers en bedrijven bijv. aan administratieve lasten, toezichtlasten en nalevingskosten en bij bedrijven ook aan markteffecten en concurrentiepositie. Denk bij gevolgen voor de overheid bijv. aan budgettaire gevolgen voor de rijksbegroting, gevolgen voor bezwaar en beroep, toezicht, rechtspraak rechtsbijstand etc.. Gevolgen moeten zo veel mogelijk worden gekwantificeerd (bijv. om hoeveel burgers gaat het, wat zijn de verwachte kosten etc.).

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhетиak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Flexstuderen

Op dit moment doen er 5 hoger onderwijsinstellingen mee met het experiment flexstuderen, dat beperkt is tot voltijds opleidingen. Bij de OCW begrotingsbehandeling (2019) is de motie Wiersma/Van den Hul (TK, vergaderjaar 2019-2020, 35 300 VIII, nr. 44) aangenomen. Deze motie pleit ervoor om via een extra instroommoment meer instellingen tot het experiment flexstuderen toe te laten treden.

OCW heeft deze motie benut om ook een extra instroommoment voor duale- en deeltijdopleidingen te realiseren. Dit n.a.v. onderzoek in opdracht van OCW, waarin wordt geconcludeerd dat invoering van flexstuderen een nieuwe dynamiek in vraag en aanbod van deeltijdonderwijs teweeg kan brengen (<https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/blg-916217.pdf>) Voorafgaand aan een definitief besluit om een extra instroommoment te realiseren heeft OCW de interesse gepeild bij alle bekostigde hoger onderwijsinstellingen en de studentenbonden ISO en LSVb. Hierop gaven 12 hogescholen en 2 universiteiten concrete interesse te hebben en waren ook de reacties van de studentenbonden positief.

Leeruitkomsten

Tijdens het AO LLO van 11 juni 2019 heeft de minister naar aanleiding van een verzoek van het lid Van der Molen (CDA) toegezegd deelname van nieuwe opleidingen van reeds aan het experiment leeruitkomsten deelnemende instellingen mogelijk te maken. Tijdens het VAO LLO heeft de minister die toezegging herhaald (<https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/h-tk-20182019-99-4-n1.pdf>). Uitbreiding van het experiment leeruitkomsten met nieuwe opleidingen van deelnemende instellingen biedt mogelijkheden om meer ervaring op te doen met de werkwijze in de flexibele opleidingen. Het draagt ook bij aan verankering van die werkwijzen en van aanpassingen in de bedrijfsvoering en onderwijslogistiek benodigd voor flexibel opleiden. En het biedt de projectgroep flexibilisering van OCW, NVAO en inspectie meer en betere inzichten, die benut kunnen worden met het oog op de beoogde structurele verankering van de werkwijzen in de WHW, aansluitend op de experimentperiode.

2. Wie zijn betrokken?

De Wijziging van Besluit wordt voor internetconsultatie opengesteld. In het voortraject is de

behoefte aan een extra instroommoment voor het experiment flexstuderen bij studenten en instellingen gepolst bij ISO/LSVb en alle bekostigde hoger onderwijsinstellingen (per brief van de minister van OCW, die VSNU en VH ook nog via hun eigen kanalen hebben doorgeleid naar alle instellingen). Uiteindelijk hebben 12 hogescholen en 2 universiteiten interesse getoond in deelname aan het extra instroommoment.

De indieners van de motie zijn per brief aan de TK (reactie MOCW op SO bekostigingssystematiek en flexstuderen) geïnformeerd dat OCW het extra instroommoment gaat realiseren, met ambitie deze per 1 februari 2021 in te laten gaan.

Vanuit een meerderheid van de instellingen die deelnemen aan het experiment leeruitkomsten is aangegeven dat men graag gebruik maakt van de mogelijkheid om met nieuwe duale en deeltijdopleidingen te gaan deelnemen aan het experiment leeruitkomsten, om zo de werkwijze met het realiseren van flexibele opleidingen op basis van leeruitkomsten ook bij nieuwe opleidingen toe te passen, de studenten op maat te kunnen bedienen en meer ervaring op te doen in het organiseren en verzorgen van deze flexibele opleidingstrajecten.

3. Wat is het probleem?

Op dit moment doen slechts 5 hoger onderwijsinstellingen mee aan het experiment flexstuderen, dat nu alleen gericht is op voltijd opleidingen. Deelname van meer instellingen, (soorten) opleidingen en studenten aan het experiment is gewenst en zullen het experiment verrijken. Uit genoemde inventarisatie van ISO/LSVb blijkt dat er onder studenten een grote behoefte is aan de optie tot flexstuderen. Deelname van meer instellingen en opleidingen zal het aantal flexstudenten vergroten.

Op dit moment is het niet mogelijk voor de instellingen die deelnemen aan het experiment leeruitkomsten om ook met nieuwe opleidingen deel te nemen aan het experiment. Het zou 'een stap terug' zijn om bij nieuwe opleidingen geen flexibel onderwijsconcept te kunnen hanteren, terwijl bij deze instellingen veel deeltijd en duale opleidingen al wel flexibel zijn o.b.v. leeruitkomsten.

4. Wat is het doel?

Doel van het experiment is om te onderzoeken of flexstuderen leidt tot een toegankelijker aanbod van voltijd onderwijs, meer studententevredenheid en minder uitval. Via het extra instroommoment, dat nu ook open staat voor duale- en deeltijdopleidingen, zullen meer instellingen en opleidingen deelnemen aan het experiment, waardoor meer studenten gebruik kunnen maken van flexstuderen en tegelijkertijd het experiment verrijken.

Doel van de uitbreiding van het experiment leeruitkomsten is:

- flexibiliseren van het hoger onderwijs voor volwassenen, zodat de deelname wordt vergroot en voorzien wordt in de vraag van de arbeidsmarkt naar hoger opgeleiden;
- meer ervaring opdoen met de aanpak en werkwijzen in het realiseren van flexibele opleidingstrajecten op basis van leeruitkomsten;
- verbreding en verdieping deskundigheid docenten m.b.t. ontwikkeling en uitvoering van flexibel onderwijs;
- stimuleren en versterken structurele verankering expertise en (ondersteunende) systemen bij deelnemende instellingen;
- meer inzicht opdoen t.b.v. de beoogde structurele verankering in de WHW en de kaders voor kwaliteitsborging, toezicht en accreditatie (OCW, NVAO en inspectie).

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Flexstuderen heeft potentieel positief effect op toegankelijkheid, studententevredenheid en uitval. Via het experiment maakt de overheid de optie flexstuderen mogelijk (het is geen verplichting). Zonder het experiment kunnen instellingen de optie flexstuderen niet aanbieden.

Bij het experiment leeruitkomsten gaat het om het uitbreiden/verlengen van de mogelijkheden voor instroom met nieuwe opleidingen in het experiment; het is dus een aanpassing/uitbreiding op een al bestaande overheidsinterventie.

Het is voor de overheid nuttig om meer inzicht op te doen (via de monitoring en evaluatie) door de uitbreiding van het experiment met nieuwe opleidingen, met het oog op de beoogde structurele verankering in de WHW van de ruimte voor flexibele inrichting van opleidingen op

basis van leeruitkomsten. Als er geen nieuwe instroom mogelijk wordt gemaakt, blijven de inzichten en ervaringen beperkt tot de huidige deelnemende opleidingen en worden instellingen gedwongen terug te vallen op aanbodgestuurde onderwijsprogramma's conform de 'oude' kaders in de WHW. Dat zou betekenen dat zij in nieuwe opleidingen niet de vernieuwende en succesvolle aanpak conform de kaders in het experiment kunnen hanteren (zie ook rapportage tussenevaluatie, ResearchNed 2019). En dat leidt tot minder optimale ontwikkelingen in de instellingen met het oog op expertiseontwikkeling en structurele verankering.

6. Wat is het beste instrument?

Wijziging van de huidige AMvB. Artikel 1.7a van de WHW verlangt dat een experiment, waarbij wordt afgeweken van de wet, op het niveau van een AMvB wordt geregeld. Voor een extra instroommoment is wijziging van AMvB nodig. Realisatie van een extra instroommoment via wijziging van AMvB, zal ondersteund worden door actieve kennisuitwisseling en voorlichting aan instellingen en studenten(organisaties).

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Er zijn beperkte administratieve lasten voor burgers (studenten). De student moet informatie verstrekken ten behoeve van de monitoring en evaluatie van het experiment. Daarbij zal sprake zijn van beperkte administratieve lasten voor de deelnemende instellingen. Daarnaast zijn deelnemende instellingen verplicht mee te werken aan de evaluatie en monitoring en zullen hiertoe de benodigde informatie moeten aanleveren, als ook een jaarlijkse rapportage over het experiment op moeten nemen in het jaarverslag. Insteek is hierbij gebruik te maken van reeds beschikbare gegevens binnen een instelling, bijvoorbeeld uit studenteninformatiesystemen.